

“Confirmem la cronologia del monestir bizantí de Cabrera”

Foto de Carme Badia

Entrevista a Josep Maria Puche, cap de la Unitat de Documentació Gràfica de l'ICAC

“Confirmem la cronologia del monestir bizantí de Cabrera”

Josep Maria Puche fa la documentació gràfica dels treballs arqueològics a l'àrea del monestir bizantí de l'illa de Cabrera des de la campanya del 2000. L'excavació s'emmarca en el projecte “Recuperació, consolidació i musealització del monestir bizantí de l'illa de Cabrera”. Patrocinat per l'Ajuntament de Palma, en són codirectors Magdalena Riera, arqueòloga municipal de Palma, i Mateu Riera, que està fent una tesi doctoral a la

Universitat Autònoma de Barcelona sobre dit monestir.

En la campanya del 2011 hi han participat, en torns per setmanes, una vintena de persones de Mallorca, Catalunya, Granada, Sevilla i Romania. Hi ha arqueòlegs, historiadors, historiadors de l'art, especialistes en fauna, dibuixants, restauradors i obrers especialitzats. Des de l'ICAC també se n'estan fent analítiques de carbons i llavors, així com estudis de marbres (fets per la Unitat d'Estudis Arqueomètrics).

En què us heu centrat, aquest estiu?

En la zona de la necròpolis del monestir bizantí, on abans hi havia hagut instal·lacions de producció de porpra. De fet hem continuat l'excavació del pla de les Figueres, a tocar del port, on la vam deixar el 2009, perquè l'any passat vam treballar en un possible eremitori (es Clot des Guix).

Heu trobat una cel·la del monestir?

No en diem “cel·la”, perquè no sabem si s’hi dormia. És una estructura arquitectònica quadrangular, de 4,5 per 2,5 metres. No hem esbrinat què era. Conté una pedra llisa que pot ser de molí de farina i fa pensar en un ús industrial. El que podem afirmar és que és una estructura tocant al monestir, una estructura complexa amb una cronologia que coincideix amb la cronologia del monestir.

És a dir?

La vida del monestir aniria des del segle V, època de dominació vàndala de les illes, fins al segle VII o VIII, època bizantina.

Què us permet afirmar-ho?

La ceràmica. Hem tingut la sort de trobar un conjunt ceràmic de cronologia clara. Es tracta de vaixel·la fina procedent de la zona mediterrània oriental i del nord d’Àfrica (Turquia, Tunísia, Grècia, Pròxim Orient...), o sigui que la comunitat de monjos que hi vivien no era una comunitat qualsevol!

Però de què vivien?

No ho sabem. Especulem: del pirateig, del comerç...? De fet conèixer el funcionament del monestir és l'objectiu final de les excavacions. Del fet que va existir no en tenim cap dubte: està documentat, hem trobat la necròpolis i molts materials fins i tot en superfície. Però ens falta delimitar-lo, saber-ne les dimensions, descriure'l!

I això que fa més de deu anys que hi treballeu!

És una excavació molt lenta. Per dos motius. Primer: només hi podem fer campanyes poques setmanes a l'any un equip reduït de sis a vuit persones per torns de setmanes (l'illa no permet l'allotjament de més persones). Segon: la filosofia és restaurar i museïtzar tot el que es va excavant. Tot vol dir tot, i pensa que al jaciment hi ha des d'estructures d'època tardoantiga, fins a les barraques dels presoners francesos, que són d'entre el 1809 i el 1814.

Com es planteja la campanya del 2012?

Aquest any no hem fet una gran aportació al coneixement planimètric del monestir, però n'hem pogut confirmar la cronologia. I hem estat tocant la paret del monestir, i l'esperança, de cara al 2012, és trobar-lo. Però alerta, conèixer el "monestir" inclou conèixer els eremitoris, on es retiraven els monjos. Són estructures visibles a ull nu, força conservades. En coneixem tres, dos a Cabrera i un a l'illa de Conillera, però n'hi ha d'haver més. Com hi ha més de tot (restes prehistòriques, medievals, d'època moderna, etc.) i tot està per descobrir i treballar! [Vegeu també el bloc [Picant pedra](#)]

Entrevista feta per Carme Badia i Puig - Setembre del 2011

Imatge de l'equip i de l'inici de l'excavació.

Més informació

Informatiu Balear (25/8/2011) [minut 10.42]

Ib3notícies

Diari Balears (29/8/2011)

Última Hora (28/8/2011)